

ВИСНОВОК

**Національного університету «Чернігівська політехніка»
про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертації Самойловича Олександра Ігоровича
на тему: «Економічні засади використання цифрових технологій в
управлінні промисловими підприємствами»
поданої на здобуття ступеня доктора філософії
з галузі знань 07 Управління та адміністрування,
за спеціальністю 073 Менеджмент**

1. Актуальність теми дослідження та її зв'язок з науково-дослідними роботами.

Актуальність дослідження зумовлена стрімкою цифровою трансформацією економіки, посиленням конкуренції на ринках, необхідністю підвищення ефективності управлінських процесів у промисловості. У сучасних умовах цифрові технології стають не лише інструментом автоматизації окремих операцій, а й важливим чинником стратегічного розвитку підприємств. Це забезпечує оптимізацію витрат, підвищення продуктивності праці, покращення якості управлінських рішень, оперативність реагування на зміни зовнішнього середовища та посилення інноваційного потенціалу. Водночас впровадження цифрових рішень потребує належного економічного обґрунтування, оцінювання їхньої доцільності, ризиків, окупності та впливу на результати діяльності підприємства. Саме тому дослідження економічних засад використання цифрових технологій в управлінні промисловими підприємствами є своєчасним, науково значущим і практично важливим, оскільки сприяє формуванню ефективних механізмів цифрового розвитку промислового сектору.

Дисертаційна робота виконана в межах планів науково-дослідних робіт Національного університету «Чернігівська політехніка» за такими темами: «Науково-прикладні засади реалізації державної політики розвитку підприємництва в умовах децентралізації влади» (номер державної реєстрації 0120U101816, 2020-2024 рр.), у межах якої автором запропоновано організаційно-економічний механізм цифрової трансформації промислових підприємств; «Стратегічне управління підприємствами в умовах війни та післявоєнної відбудови» (номер державної реєстрації 0124U004476, 2024-2027 рр.), де автором поглиблено класифікацію бар'єрів цифрової трансформації промислових підприємств.

2. Метою дисертаційної роботи є поглиблення теоретико-методичних положень функціонування системи управління промислових підприємств та

обґрунтування прикладних рекомендацій її трансформації в умовах цифрової економіки.

Для досягнення цієї мети в роботі поставлено такі *завдання*:

- розглянути сутність цифрової трансформації промислових підприємств;
- проаналізувати передумови та визначити напрями цифровізації промислових підприємств;
- окреслити методичні положення оцінки рівня цифрового розвитку промислового підприємства;
- дослідити актуальні тенденції розвитку промисловості України;
- проаналізувати сучасний стан цифрової трансформації промислових підприємств;
- здійснити оцінку рівня цифрового розвитку промислових підприємств;
- розробити організаційно-економічний механізм цифрової трансформації промислових підприємств;
- дослідити напрями стимулювання цифрової трансформації промислових підприємств;
- запропонувати сценарії активізації цифрової трансформації промислових підприємств в умовах невизначеності.

3. Наукові положення, розроблені особисто здобувачем, та їх новизна.

Основні результати дослідження, які становлять його наукову новизну і виносяться на захист, полягають у наступному:

удосконалено:

- методичні підходи до оцінки рівня цифрового розвитку промислового підприємства, які розширено методикою обчислення індексу такого розвитку, котрий запропоновано визначати на основі наступних субіндексів: рівень цифровізації виробництва, рівень цифровізації управління, рівень цифровізації маркетингу, рівень цифровізації логістики, рівень цифрових компетенцій персоналу;
- організаційно-економічний механізм цифрової трансформації промислових підприємств, який описано через використання системного підходу, що передбачає виокремлення сукупності інструментів (управлінських, фінансових, технічних), принципів цифрової трансформації та підсистем забезпечення його ефективного функціонування;
- класифікацію бар'єрів цифрової трансформації промислових підприємств, які згруповано за такими ознаками: за джерелами виникнення, за характером впливу, за галузевою специфікою, за рівнем готовності до цифровізації, за типом ресурсних обмежень, а також виокремлено бар'єри, зумовлені воєнними умовами в Україні;
- систематизацію основних моделей цифрової трансформації промислових

підприємств, серед яких виокремлено: модель зрілості цифрової трансформації, технологічно орієнтовану модель та інтегровану модель «Індустрії 4.0»;

набуло подальшого розвитку:

– поглиблено категоріальний апарат теорії менеджменту в частині уточнення змісту дефініції «цифрова трансформація системи управління промисловим підприємством», що реалізовано через обґрунтування сутності категорій «цифровізація» та «цифрова трансформація», а також конкретизацію специфічних рис господарської діяльності промислових підприємств;

– наукові підходи до обґрунтування та опису ієрархічної бізнес-структури промислового підприємства в умовах цифровізації, які передбачають використання процесного підходу до аналізу впливу окремих елементів цифрової трансформації на компоненти його бізнес-моделі функціонування;

– систематизацію інструментів стимулювання цифрової трансформації промислових підприємств, які розподілено на дві групи: інструменти фінансової підтримки (субсидії на цифровізацію, пільгове кредитування, грантове фінансування, податкові пільги) та нематеріальні стимули (освітні програми, консультаційна підтримка, сертифікація);

– концептуальний підхід до опису сутності та характерних рис сценаріїв цифрової трансформації промислового підприємства (базового, оптимістичного та песимістичного), який забезпечує можливість конкретизації потенційних можливостей та загроз, що можуть виникати в процесі застосування кожного із сценаріїв, а також констатації змін за основними напрямками функціонування підприємства, зокрема в управлінні виробництвом, ланцюгами постачання, взаємодії з клієнтами та управлінні персоналом.

4. Обґрунтованість та достовірність наукових положень, висновків рекомендацій підтверджується положеннями наукових праць вітчизняних, зарубіжних учених з проблем управління промисловими підприємствами в умовах цифровізації. Обґрунтованість одержаних результатів дослідження забезпечено використанням загальнонаукових прийомів та спеціальних методів пізнання, що базуються на економічних та споріднених з ними науками, а також методів міждисциплінарних досліджень, зокрема: методи теоретичного узагальнення, метод систематизації, методи класифікації, процесний підхід, системний підхід, метод групування, сценарне моделювання, статистичні методи та методи економічної динаміки, інтегральний підхід, SWOT-аналіз, методи абстрагування, індукції, дедукції, графоаналітичний та табличний методи. Аргументованість наукових положень дисертаційної роботи ґрунтується на використанні у процесі дослідження статистичної інформації, даних української та міжнародної статистики, нормативно-правових актах України.

5. Теоретичне та практичне значення результатів дисертаційного дослідження полягає в доведенні основних положень, викладених у дисертації, до рівня методичних розробок та практичних рекомендацій щодо удосконалення функціонування системи управління промислових підприємств та її трансформації в умовах цифрової економіки. Результати дисертаційної роботи використовуються в діяльності: Департаменту економічного розвитку Чернігівської обласної військової адміністрації: при розробці стратегічних напрямів розвитку економіки регіону та Плану заходів з реалізації Стратегії сталого розвитку Чернігівської області враховано рекомендації щодо аналізу бар'єрів цифрової трансформації промислових підприємств, що сприяло розробці комплексних рекомендацій для їх подолання, оптимізації процесів впровадження цифрових технологій та підвищенню їх ефективності, а також забезпеченню стійкого розвитку підприємств в конкурентному середовищі, (01.01-20/265 від 10.02.2026 р.); Чернігівської Регіональної Торгово-Промислової Палати: використано наукові положення щодо напрямів та інструментів стимулювання цифрової трансформації промислових підприємств та відповідних сценаріїв такої трансформації при підготовці інформаційних матеріалів та заходів з підтримки бізнесу (№20/01 від 09.03.2026 р.); ТОВ «Багатопрофільне підприємство «АТІЛОС»»: враховано наукові положення щодо розробки організаційно-економічного механізму цифрової трансформації промислових підприємств та результати проведеного SWOT-аналізу при оновленні стратегічних планів розвитку підприємства та впровадженні інноваційних рішень (№ 29 від 03.03.2026 р.); ТОВ «Торговий дім «ВІАТ»»: враховано у процесі удосконалення підходів до управління діяльністю товариства запропоновані у дослідженні інструменти стимулювання цифрової трансформації підприємств, а також визначені бар'єри цифрової трансформації (№ 53 від 20.02.2026 р.); Національного університету «Чернігівська політехніка»: використано у навчальному процесі кафедри менеджменту та адміністрування при розробці методичних матеріалів, а також під час проведення лекційних та практичних занять з таких освітніх компонентів: «Маркетинговий менеджмент», «PR менеджмент», «Управління бізнес-процесами організації», «Інноваційно-інвестиційна політика підприємств» (№ 202/08-3090/ВС від 22.12.2025 р.).

6. Апробація результатів дослідження. Основні положення та результати, що викладені в дисертації, оприлюднені на 7 міжнародних науково-практичних конференціях, зокрема: XXI Міжнародній науково-практичній конференції «Розвиток підприємництва як фактор росту національної економіки» (м. Київ, 23 листопада 2022 р.), XIII Міжнародній науково-практичній конференції студентів, аспірантів і молодих вчених «Юність науки – 2023: соціально-економічні та гуманітарні аспекти розвитку суспільства» (м. Чернігів, 26-27 квітня 2023 р.), XXII

Міжнародній науково-практичній конференції «Розвиток підприємництва як фактор зростання національної економіки» (м. Київ, 22 листопада 2023 р.), III Міжнародній науково-практичній конференції молодих учених «Стратегічні орієнтири сталого розвитку в Україні та світі» (м. Чернігів, 19 квітня 2024 р.); Міжнародній науково-практичній конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Молодіжна наука: інновації та глобальні виклики» (м. Полтава, 6 листопада 2024 р.), Міжнародній науково-практичній конференції студентів, аспірантів і молодих вчених «Юність науки – 2025» (м. Чернігів, 23-25 квітня 2025 р.), I Міжнародній науково-практичній конференції «Стратегічні імперативи сучасного менеджменту в контексті реалізації глобальних цілей сталого економічного розвитку» (м. Київ, 15 жовтня 2025 р.).

7. Повнота викладення основних наукових результатів дисертації в публікаціях та особистий внесок у них автора. Основні результати дисертаційної роботи опубліковано в 14 наукових працях, серед яких: 2 статті в іноземних наукових виданнях, 1 з яких входить до міжнародної наукометричної бази Web of Science; 5 статей у наукових фахових виданнях України, що входять до міжнародних наукометричних баз даних; 7 праць апробаційного характеру. Загальний обсяг публікацій – 16,9 друк. арк.; особисто автору належить – 12,05 друк. арк.

Статті в іноземних наукових виданнях:

1.Samoilovych A., Popelo O., Kychko I., **Samoilovych O.**, Olyfirenko I. Management of Human Capital Development in the Era of the Digital Economy. *Journal of Intelligent Management Decision*. 2022. Vol. 1(1). Pp. 56-66. DOI: <https://doi.org/10.56578/jimd010107> (1,3 ум. друк. арк.). Особистий внесок: доведено важливість розвитку людського потенціалу в контексті розвитку інформаційного суспільства та цифрової економіки (0,25 ум. друк. арк.).

2.Filyppova, S., Ohienko, M., Cherkasova, S., Korobova, N., Krylov, D., **Samoilovych, O.** The role of information technologies in the innovation development management of enterprises of the national economy. *REVISTA DE LA UNIVERSIDAD DEL ZULIA*. 2023. Vol. 14(39). Pp. 385-399. DOI: <http://dx.doi.org/10.46925/rdluz.39.21> (1,7 ум. друк. арк.). (наукометрична база: Web of Science). Особистий внесок: визначено алгоритм використання інформаційних технологій в управлінні інноваційним розвитком підприємств (0,25 ум. друк. арк.).

Статті в наукових фахових виданнях та виданнях, внесених до наукометричних баз даних:

3. Попело О., **Самойлович О.** Механізм адаптивного управління

розвитком промислових підприємств у контексті забезпечення економічної безпеки в епоху цифровізації національної економіки. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2023. № 1(33). С. 75-84. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2023-1\(33\)-75-84](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2023-1(33)-75-84) (1,2 ум. друк. арк.). Особистий внесок: досліджено роль цифрових технологій в адаптивному управлінні розвитком промислових підприємств у контексті забезпечення економічної безпеки. (0,9 ум. друк. арк.).

4. Малиш В., **Самойлович О.** Інноваційний розвиток як фактор забезпечення економічної безпеки промислових підприємств. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2024. № 1(37). С. 81–89. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2024-1\(37\)-81-89](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2024-1(37)-81-89) (1,0 ум. друк. арк.). Особистий внесок: досліджено особливості інноваційного розвитку промислових підприємств та його вплив на економічну безпеку (0,5 ум. друк. арк.).

5. Попело О., **Самойлович О.** Організаційно-економічний механізм цифрової трансформації промислових підприємств. *Науковий вісник Полісся*. 2024. № 2 (29). С. 159–175. DOI: [https://doi.org/10.25140/2410-9576-2024-2\(29\)-159-175](https://doi.org/10.25140/2410-9576-2024-2(29)-159-175) (1,9 ум. друк. арк.). Особистий внесок: розроблено організаційно-економічний механізм цифрової трансформації промислових підприємств у сучасних умовах (1,6 ум. друк. арк.).

6. **Samoilovych O. I.** Current trends in digitalization of industrial enterprises. *The Actual Problems of Regional Economy Development*. 2025. Vol. 2, no. 21. P. 452–462. DOI: <https://doi.org/10.15330/apred.2.21.452-462> (1,3 ум. друк. арк.).

7. Попело О., **Самойлович О.** Сценарний підхід у процесах цифрової трансформації промислових підприємств. *Науковий вісник Полісся*. 2025. № 1 (30). С. 318–330. DOI: [https://doi.org/10.25140/2410-9576-2025-1\(30\)-318-330](https://doi.org/10.25140/2410-9576-2025-1(30)-318-330) (1,5 ум. друк. арк.). Особистий внесок: проаналізовано особливості застосування сценарного підходу у процесах цифрової трансформації промислових підприємств (1,2 ум. друк. арк.).

Опубліковані праці апробаційного характеру:

8. **Самойлович О. І.,** Олифіренко І. С. Використання інформаційних технологій в управлінні промисловими підприємствами. *Розвиток підприємництва як фактор росту національної економіки* : матеріали ХХІ Міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 23 листоп. 2022 р.). Київ : Політехніка, 2022. С. 135–136 (0,1 ум. друк. арк.). Особистий внесок: проаналізовано сучасні тенденції використання інформаційних технологій промисловими підприємствами (0,05 ум. друк. арк.).

9. **Самойлович О. І.** Вплив цифрових технологій на менеджмент постіндустріального суспільства: можливості та виклики. *Юність науки – 2023: соціально-економічні та гуманітарні аспекти розвитку суспільства* : збірник тез

доповідей XIII Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів і молодих вчених (Чернігів, 26–27 квіт. 2023 р.). Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2023. С. 516-517 (1,0 ум. друк. арк.).

10. **Самойлович О. І.** Цифровізація сфери обліку організації як інструмент інноваційного розвитку. *Розвиток підприємництва як фактор зростання національної економіки* : матеріали XXII Міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 22 листоп. 2023 р.). Київ : Політехніка, 2023. С. 68 (0,1 ум. друк. арк.).

11. **Самойлович О. І.** Оцінка рівня цифровізації підприємств. *Стратегічні орієнтири сталого розвитку в Україні та світі* : збірник тез доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції молодих учених (Чернігів, 19 квіт. 2024 р.). Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2024. С. 82-83 (1,0 ум. друк. арк.).

12. **Самойлович О. І.** Перспективи використання цифрових технологій в управлінні промисловими підприємствами. *Молодіжна наука: інновації та глобальні виклики* : збірник тез за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих вчених. Полтава : НУПП імені Юрія Кондратюка, 2024. С. 385–386 (0,1 ум. друк. арк.).

13. **Samoilovych O.** Digital transformation of industrial enterprises. *Юність науки – 2025* : збірник тез доповідей XV Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів і молодих вчених (Чернігів, 23–25 квіт. 2025 р.). Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2025. С. 221–222. (0,1 ум. друк. арк.).

14. **Самойлович О. І.** Бар'єри цифрової трансформації промислових підприємств. *Стратегічні імперативи сучасного менеджменту в контексті реалізації глобальних цілей сталого економічного розвитку* : матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 15 жовт. 2025 р.). Київ : ДУІКТ, 2025. С. 131–133 (0,1 ум. друк. арк.).

8. Загальний висновок

Дисертаційна робота Самойловича Олександра Ігоровича на тему «Економічні засади використання цифрових технологій в управлінні промисловими підприємствами» є оригінальним, самостійним, завершеним науковим дослідженням, що стосується актуальної проблематики і містить оригінальні підходи до розв'язання теоретичних та практичних завдань щодо функціонування системи управління промислових підприємств та її трансформації в умовах цифрової економіки.

Основні положення, висновки та рекомендації дисертації містять елементи наукової новизни, є повністю обґрунтовані та аргументовані і отримали необхідну апробацію на науково-практичних конференціях. У публікаціях

здобувача знайшли відображення всі положення дисертаційної роботи.

Зміст дисертації відповідає визначеній меті, поставлені здобувачем наукові завдання вирішені повною мірою, мету дослідження досягнуто. Роботу виконано державною мовою.

За актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Самойловича О.І. відповідає спеціальності 073 Менеджмент та вимогам «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 р. № 502), наукові публікації здобувача відповідають пункту 8 постанови Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії».

Дисертація Самойловича О.І. на тему «Економічні засади використання цифрових технологій в управлінні промисловими підприємствами» може бути рекомендована до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

Головуюча
д.е.н., проф.

Ірина КОСАЧ

11. 05. 2026

